

УДК 811.133.1'3679(045)
DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/36-3-26>

Валентина ЧУБАЙ,
orcid.org/0000-0002-7587-5165
старший інспектор відділу науково-дослідної роботи
Київського національного лінгвістичного університету
(Київ, Україна) *chubay.valentina@gmail.com*

КОМУНІКАТИВНО-КОГНІТИВНИЙ АСПЕКТ КОНЦЕПТОСФЕРИ РОМАНУ АМЕЛІ НОТОМБ «САБОТАЖ КОХАННЯ» (РОЗГЛЯНУТО ШЛЯХОМ ДИСКУРС-АНАЛІЗУ)

Стаття присвячена дослідженню багатовимірному простору дискурсу, а саме: денотативного та конотативного, лексико-семантичного значення та комунікативно-когнітивного аспекту тексту.

Мета роботи полягає в дослідженні та переосмисленні текстових компонентів, які становлять єдність тексту і визначають його концептуальний простір. Крізь призму лінгвосеміотичного аспекту розкрито парадигму тексту з переосмисленням його текстових компонентів, які становлять єдність та образність роману.

Матеріалом дослідженням слугує текст роману Амелі Нотомб «Le sabotage amoureux», назва якого українською перекладається як «Саботаж кохання». Текст розглянуто у ракурсі комунікативно-когнітивного аспекту моделювання дійсності, мовленнєвої ситуації.

У роботі визначено семантико-стилістичні особливості побудови концептосфери роману у фокусі переосмислення значення текстових компонентів.

Особливості та труднощі перекладу розглянуто у межах лінгвокультурного аспекту з урахуванням етнічних і граматично-стилістичних особливостей побудови французької мови.

У процесі роботи проведено лінгвосеміотичний, семантичний, текстовий, стилістичний, концептуальний, компонентний і дискурсивний аналізи тексту. Проведений стилістичний аналіз тексту виявив базові, запозичені та допоміжні засоби створення образів, які становлять образність роману. За допомогою концептуального аналізу досліджено базові концепти та концептуальні метафори, що інтегрують образ у концептуальний простір тексту. Лінгвосеміотичний аналіз твору виявив схемні образи, які лежать в основі створення образності роману. Для розкриття змісту виділених образів і встановлення відношень між ними залучено семантичний і текстовий аналіз. Компонентним аналізом зазначено номінативні одиниці, що слугують основою запозичених засобів образності. Залучивши дискурс-аналіз, ми розглянули основні шляхи вербалізації тексту, дослідили лексичні засоби синтаксичних відношень фразового комплексу на рівні авторського ідіостилію тексту. Шляхом стилістичного аналізу виявлено базові, запозичені та допоміжні засоби створення образів, що становить образність роману та слугує основою концептосфери тексту. Базові концепти та концептуальні метафори, які інтегрують образ у концептуальний простір тексту, виявлено за допомогою концептуального аналізу. Номінативні одиниці, що становлять основу запозичених засобів образності, досліджено компонентним аналізом. Залучивши дискурс-аналіз, ми розглянули основні шляхи вербалізації тексту, дослідили лексичні засоби синтаксичних відношень і складники дискурсу, які відтворюють лексико-синтаксичні відношення фразового комплексу на рівні макротексту.

Отже, текст складається із текстових компонентів, що створюють образність і концептуальний простір роману.

Ключові слова: граматичні категорії, дискурс, концепт, концептуальний простір, текстовий концепт, стилістичні фігури тексту.

Valentina CHUBAY,
orcid.org/0000-0002-7587-5165
Senior Inspector at the Research Department
Kyiv National Linguistic University
(Kyiv, Ukraine) *chubay.valentina@gmail.com*

COMMUNICATIVE AND COGNITIVE ASPECT OF THE CONCEPTOSPHERE OF AMELIE NOTOMB'S NOVEL "SABOTAGE OF LOVE" (IT WAS REVIEWED BY MEANS OF THE DISCOURSE ANALISYS)

The article was devoted to the research of multidimensional space of the discourse, such as denotative and connotative, lexical-semantic meaning and communicative-cognitive aspect of the text.

The aim of the work is to study and rethink the textual components that make up the unity of the text and indicate on the conceptual text's space. The paradigm of the text with a rethinking of its textual components, which constitute the unity and imagery of the novel has been revealing throughout of the prism of the linguosemiotic aspect.

The material of the research is the text of the Amelie Notomb's novel "Sabotage of love". The text is considered in the point of the communicative and cognitive aspects of modeling speech situation. The paper identifies the peculiarity of constructing the conceptual sphere of the novel in the focus of rethinking the meaning of textual components. Features and difficulties of translation has considered within the linguistic and cultural aspect, taking into account the ethnic and grammatical and stylistic features of the construction of the French language. In the process of the work had carried out by the linguosemiotic, semantic, textual, stylistic, conceptual, component and discursive analysis of the text. The stylistic analysis of the text revealed the basic, borrowed and auxiliary means of creating images that make up the imagery of the novel. With the help of conceptual analysis, basic concepts and conceptual metaphors that integrate the image into the conceptual space of the text are explored. The images' scheme of the novel, which have based on the creation of images was studied by the linguosemiotic analysis of the work. Semantic and textual analysis are involved to reveal the content of the selected images and establish the relationship between them. The nominative units that form the basis of borrowed means of imagery had indicated by the component analysis. The main ways of verbalization of the text and also the lexical means of syntactic relations of the phrase complex at the level of the text as the author's style have considered by the way of discourse analysis. Through stylistic analysis, the basic, borrowed and auxiliary means of creating images are identified, which constitutes the imagery of the novel and serves as the basic of the conceptual sphere of texture. Basic concepts and conceptual metaphors that integrate the image into the conceptual space of the text were identified through conceptual analysis. Nominative units that form the basis of borrowed means of imagery have been studied by component analyses. Involving discourse analysis, the main ways of verbalization of the text are considered, lexical means of syntactic relations and components of discourse that reproduce lexical syntactic relations of the phrase complex at the level of the macrotext.

Thus, we can say what the text consist of the textual components that create the imagery and the conceptual space the novel.

Key words: grammatical categories, discourse, concept, conceptual space, text concept, stylistic figures of the text.

Постановка проблеми. Мовознавці зазначають, що нині постають питання стосовно переосмислення конотативного і денотативного значення тексту та визначення концептуальних складників тексту, пов'язаних із відтворенням чуттєво-емоційної сфери діяльності людини.

Відтворення чуттєво-емоційної сфери діяльності людини якнайкраще відбивається у французькій літературі постмодернізму, особливістю якої є мозаїчне зображення психологічної реальності з боку пізнання та формування індивідуальної картини внутрішнього світу (Фесенко, 2015: 164). Образ ґрунтується на життєвому досвіді та входить до системи життєвих відносин між людиною і світом, тому під час перекладі тексту постають питання стосовно відтворення тексту зі збереженням семантичного та стилістичного контексту мови оригіналу.

Нині окреслюється коло питань стосовно вираження розумової діяльності людини шляхом вербалізації тексту, дослідження його когнітивних параметрів, що передбачає складне співвідношення мовних і розумових структур, виявлення текстових компонентів концептуального простору (Савчук, 2009: 66–67). Дослідники зазначають, що текстові компоненти можуть бути розкриті через семантичні одиниці, які несуть смислове навантаження тексту і містять розгорнуту концептуальну інформацію (Савчук, 2009: 68).

У художній літературі автор створює свій особистий авторський стиль і відтворює свої особисті відчуття та сприйняття навколишнього середовища. Отже, у канві сучасного тексту поєднується лексично-семантичне значення та комунікативно-когнітивний аспект, котрі створюють багатовимірний простір, у якому віддзеркалюються ког-

нітивні особливості навколишнього середовища, що разом становить цілісність тексту.

Актуальність роботи полягає у визначенні та переосмисленні текстових компонентів, які складаються з лексико-семантичних і стилістично-синтаксичних особливостей. Парадигма тексту розкрита шляхом дослідження лінгвосеміотичного та комунікативно-когнітивного аспектів.

Аналіз досліджень. Концептуальний простір вивчається такими науками: психологією, лінгвістикою, когнітивною лінгвістикою, літературознавством. У призмі лінгвосеміотичного аспекту розглянута система мовних знаків, яка через образ відтворює ментальні процеси.

Питання дослідження мовного знака розглядалося такими вченими, як Ч.-С. Пірс, Ч.-В. Морріс, Ф. де Соссюр, Л. Єльмслев, А. Сеше, Ш. Баллі, К. Бюллер, Е. Бенвеніст, У. Еко, А. Мартіне, Р. Барт, О. Лосев, Ю. Степанов, Ю. Лотман та ін. В.В. Виноградов вбачає витоки образності у семантичній неоднозначності слова в тексті.

У працях сучасних вчених-мовознавців Н. Андрейчук, С. Єрмоленка, Г. Почепцова, О. Селіванової, Л.І. Белехової, О.П. Воробойової, Р.І. Савчук, М.О. Шутової, Г.Г. Молчанової досліджено й окреслено коло питань стосовно семіотичних виявів лінгвокультур, проблем іконічності мовного знака в аспекті моделювання дійсності, питань знакової мови в аспекті теорії комунікації, питань дослідження концептуального простору.

Дослідники наголошують, що концептуальний простір – це система імпліцитних смислів, які містяться на глибинному рівні твору та характеризуються високим рівнем абстракції й узагальнення (Савчук, 2009: 66).

Образи внутрішнього і зовнішнього сприйняття навколишнього світу взаємопов'язані між собою низкою подій, що відбиваються на внутрішньому і зовнішньому світі (Томенюк, 2015: 141). З огляду на те, що межа між внутрішнім світосприйняттям і зовнішнім світовідчуттям дуже розмита, відносини між образом і реальним світом охоплюють відчуття, сприйняття, уявлення, які відтворюються у вигляді складних когнітивних структур (Томенюк, 2015: 142). Семантична характеристика тексту чи його фрагментів виводиться з урахуванням прогнозованого сприйняття текстової дійсності, фонових припущень та очікувань, вибору перспективи розгляду ситуації з опорою на знання адресата та його когнітивної здібності (Томенюк, 2015: 143).

Семантико-когнітивний аспект передбачає вилучення з тексту когнітивного аспекту й визначення особливостей семантичного аспекту. Загалом дослідники дійшли висновку, що співвіднесення смислового й емоційного сприйняття художнього тексту виражається через поєднання когнітивної та емоційної сфери особистості. Отже, ефект впливу художнього тексту безпосередньо пов'язаний з емоціями людини.

Мета статті полягає у визначенні та переосмисленні текстових компонентів, які становлять образність роману і концептуальний простір тексту, а також у дослідженні стилістичних фігур тексту, що створюють особливий аспект переказу під час відтворення синтагматичних відношень фразового комплексу українською мовою.

Матеріалом дослідження слугує твір сучасної французької письменниці Амелі Нотомб «Le sabotage amoureux» та переклад із французької Л. Федорової за редактуванням О. Шварка «Саботаж кохання».

Об'єктом дослідження є комунікативний дискурс тексту, контекстуальні компоненти, які становлять концептуальний простір і єдність твору.

Предметом дослідження – комунікативно-когнітивний аспект дискурсу, семантично-стилістичні особливості та психологічні ознаки тексту.

Виклад основного матеріалу. Роман Амелі Нотомб «Саботаж кохання» є автобіографічним. Занурюючись у свій внутрішній світ, через призму своїх дитячих спогадів, свої відчуття письменниця розкриває та поєднує хід історичних і політичних подій. Залучивши свій досвід, авторка уможливорює зв'язок мови, мислення, дії та тим саме майстерно підводить читача до сприйняття нового розуміння вербального образу, філософського бачення навколишнього світу.

Завдячуючи ритміко-мелодійному аспекту французької мови, створюються поетичні сим-

воли з новим семантичним значенням, із відтворенням національного колориту. Так, цікаво описується образ Китаю, котрий складається з різних концептів «почуттів», «хвилювань», «розчарування», «контрасту», які хвилюють уяву дитини.

Необхідно зазначити, що основою твору є контраст і протиставлення. Письменниця майстерно використовує такі стилістичні фігури, як відношення смислового протиставлення образів і відношення смислового включення (Кочерган, 2006: 211). Першим почуттям авторки є розчарування, бо її везуть з її улюбленої Японії, але згодом Китай, як наркотик, захоплює її уяву і стає крайною найвищою щабля Шанель № 5, за словами авторки, це *абсолют*. «*La Chine, c'est la classique, l'inconditionnel, c'est Chanel n°5*» (Нотомб, 2003). Так, назва парфумів Шанель № 5, втрапивши своє номінальне значення, набуло метафоричного (контекстуального) значення «*класики, бездоганності, вишуканості*», утворивши нове семантичне значення, ввійшовши до сталих фразеологічних сполучень повсякденного вжитку.

Усі образи, як вітражі, малюються невеликими штрихами, стисло, начебто обірвані дії, вислови: батьків, їхньої розмови, мрій і сподівань, навіть приїзд малює уяву про країну та створює реальне враження приїзду.

У тексті присутні цікаві метафоричні порівняння та метафоричні переосмислення словосполучень. Так, Китай порівнюється з потворною куртизанкою, що так приваблює шанувальників, що ті навіть і не помічають її вад.

Метафоричність є ключовою особливістю роману, по-іншому розкриває специфіку вираження та переосмислення емоційної сфери людини (почуттів, сприйняття, вчинків, поведінки).

Так, назва роману «*Le sabotage amoureux*» складається з метафоричного словосполучення. Відповідно до словника Collins саботаж як дієслово належить до третьої особи однини та означає пасивний стан теперішнього часу. Значення дефініції лексеми «саботаж» – «умисне пошкодження або знищення обладнання чи майна, що належить вашому ворогу чи супротивнику». Стилістичне значення відтворює контекстуальне значення дії, спрямованої проти когось або чогось із метою навмисного пошкодження або знищення як на знак протесту. Може також зазначати дію, яка саботує (перешкоджає) плану або зустрічі, що заважає бути успішним (English-French thesaurus dictionary).

Отже, провівши семантичний аналіз французької назви роману «*Le sabotage amoureux*», можемо зазначити, що мовою оригіналу вона звучить як «саботаж закоханості». Закоханість – це психоло-

гічний стан людини, репрезентує кохання, тобто можемо припустити, що авторка саботує сам стан кохання як наслідок деструктивного впливу бетонованого простору, тобто у тексті лексема застосовується із зазначення неогоціації, спрямованої проти обмеженого бетонованого простору.

Порівнявши французьку назву роману «*Le sabotage amoureux*» з її українським інваріантом «Саботаж кохання», необхідно зазначити, що внаслідок перекладу відбулася лексична трансформація назви тексту з метою збереження конотативного значення і відтворення експресивно-емоційної ситуації тексту.

Опис країни вводиться антонімічними парами концепту «емоція», який складається з таких компонентів концепту: «естетичної насолоди» та «потворності», «піднесення» та «спаду» «любові» та «ненависті» – «бруд, безнадія, бетонованого простору, гетто, постійного нагляду» (Нотомб, 2003) / «*l'immondice, la désespérance, la coulce de béton, le ghetto, la surveillance*» (Нотомб, 2003), у неділю – «Заборонено місто, Храм Неба, Ароматні гори, Велика стіна, кладовище епохи Мін» (Нотомб, 2003) / «*la Cité Interdite, le Temple du Ciel, la Colline Parfumée, La Grande Muraille, les tombes Ming*» (Нотомб, 2003). Переклад географічних назв здійснюється шляхом транслітерації та калькування з метою відтворення еквівалентів мови оригіналу.

Авторка застосовує метафору для вираження свого чуттєвого досвіду, розкриття когнітивних і мовних механізмів шляхом вербалізації образів (Савчук, 2009: 68). Метафора «бетонований простір» якнайкраще відтворює когнітивний простір концепту «відчуття». До цього концепту входять такі семантичні ознаки, як бруд, безнадія і, як наслідок, – гетто, постійний нагляд. Когнітивний простір доповнюється виразом «**все, що не гарне, потворне**» (Нотомб, 2003).

Отже, з одного боку, «бетонований простір» породжує насилля, жорстокість, що відбивається у дитячій грі у війну, з іншого – дає поштовх уяві.

Однією з головних метафор є метафора-метонімія: велосипед ототожнюється з конем, Велика китайська стіна – із самою авторкою. Метафора збагачує текст елементом феєричності, казковості, легкості, особливо це відчувається, коли авторка описує свій політ на велосипеді-коні. Тобто в дитинстві вона тікала від жорстокості, завдячуючи метафоричній уяві образів. У цьому уривку відповідно до типології концептів можемо передбачати концепт «гештальт», що впорядковує різноманіття окремих явищ у свідомості (Удовіченко, 2014: 106).

Отже, текст роману складається з різних компонентів, як входять до концептів «відчуття», «емоції», «жорстокості», «безнадії», «мрії», «війни» та створюючи образи «чоловіків», «жінок», «дітей», «країни», «подруги Елени», поєднуються між собою, становлять образність і загалом відтворюють цілісність тексту.

Для передачі єдності тексту письменницею застосовуються фразеологічні словосполучення зі значенням фразеологічної єдності: «*из рук вон плохи*», «*власть живущих*» (Нотомб, 2003), «*air grave*» (Нотомб, 2003) / «*торжественная серьезность*» (Нотомб, 2003). Складність перекладу таких словосполучень виникає через узагальнене переносне значення вільного словосполучення (Кочерган, 2006: 245).

Амелі Нотомб, бельгійка за походженням, буде макротекст роману відповідно до лексико-семантичної системи французької мови, які складаються із семантично неподільних фразеологічних одиниць, значення яких виходить зі смислового контексту і створює неповторний вишуканий французький стиль: «**a une personne de mon rang**» (Нотомб, 2003) / «*персона мого рівня*», (Нотомб, 2003), «*ces ouvrages sont le meilleur*» (Нотомб, 2003) / «*ці твори найкращі*» (Нотомб, 2003). «*La snobisme n'explique pas tout*» (Нотомб, 2003) / «*Не все пояснюється снобизмом*» (Нотомб, 2003). «*C'est moins chic. La situation est tendue. Deux ans plus tôt. Pour ma part. C'est déjà ça*» (Нотомб, 2003).

Під час перекладу із французької мови дієслівний перифраз (сполучення дієслова в особовій формі з інфінітивом) втрачає своє лексичне значення і надає нове стилістичне значення всій граматичній конструкції (Крючкова та ін., 2005: 238). Так, лексичні сполучення несуть смислове значення з метою зобов'язати когось щось зробити з обов'язковим виконанням дії (Крючкова та ін., 2005: 239). «**Mais comment le Japon fera-t-il sans moi?**» (Нотомб, 2003) / «*Як же Японія буде без мене*» (Нотомб, 2003). «*Kуди дивиться міністерство?*» (Нотомб, 2003). «**Je vais analyser ça**» (Нотомб, 2003) / «*Надо буде над цим поміркувати*» (Нотомб, 2003).

Для посилення емоційного впливу у французькій мові застосовуються фігури стилістичного повтору: «**Pour moi, j'ai ... c'est une femme, qui ne pleure jamais ... Mais j'avais une excuse que peu de sinomanes à bon marché peuvent avancer j'avais cinq ans quand j'y suis arrive et huit quand j'en suis repartie... La Chine, c'est la classique**» (Нотомб, 2003).

Стилістичний параметр відтворює особливість французької мови шляхом залучення таких

складників дискурсу, як службові частини мови, які створюють лінійні зв'язки французької мови (Чубай, 2018: 14–20). Так, прийменники у французькій мові відтворюють стилістичний характер і зазначають категорію просторовості із зазначенням часових і просторових координат. Категорія просторовості є абстрактним поняттям, оскільки відтворює розумову діяльність уяви. Авторка репрезентує категорію модальності, залучивши когнітивно-семіотичні параметри (емоційно-оцінні та стилістичні предикати) (Савчук, 2009: 66).

Прийменники мають двоїсту функцію: відтворюють стилістичні зв'язки слів і семантичне значення відношень часових, географічних і просторових координат. Так, прийменник «à» відтворює просторові координати, відстані, образ дії, яка відбувається у відкритому просторі («à cheval», «à Rékin»). Абстрактні поняття, фізичний і моральний стан відтворюють такі прийменники, як «en» (en tête), «dans» (створює контекст, відтворює майбутню дію), «de». Конструкція «de+іменник без артикля» відтворюють такі абстрактні поняття, як «страх», «втома» (Аксенова, 2008: 10–18).

Часовими, просторовими та географічними координатами репрезентується категорія «пам'ять», що відбиває національний колорит мови. Залучаються нові іноземні, китайські лексичні одиниці, авторка репрезентує нові смислові символи концепту «запозичення»: «*l'art ancestrat de la tresse*» (Нотомб, 2003) / «*мистецтво плетіння кіс*» (Нотомб, 2003), «*tricotait nattes admirables*» (Нотомб, 2003) / «*чудові коси*» (Нотомб, 2003), «*la Revolution culturelle*» (Нотомб, 2003) / «*культурна революція*» (Нотомб, 2003), «*un pays communiste*» (Нотомб, 2003) / «*комуністична країна*» (Нотомб, 2003). Нові символи створюють новий семантично-когнітивний зв'язок: «*Китай породжує відчуття переваги і спонукає до творчості, возвеличив у власних очах, зробив мене дуже претензійною*» (Нотомб, 2003). Її приваблюють зміни, але і бентежать. З одного боку, вона хоче поїхати, а з іншого – залишитися з милою для її серця Японією, з цими горами, їхнім будинком і садом.

Мовознавці зазначають, що концепт «темпоральність» репрезентується граматичними категоріями часу й одиницями актуальності. Категорія темпоральності будується на лексико-семантичних і лексико-граматичних засобах репрезентує рух часу в оповідній реальності та ґрунтується на лінгвістичних одиницях граматичної категорії часу (Савчук, 2017: 66–67).

Дія відбувається у кожному рядку роману, у постійному русі, від емоційного підйому до різкого

спаду. Наприклад, уривок від'їзду їхньої родини: батько сповіщає про від'їзд, збирають речі, порожні будинок, вона сподівається на щось незвичайне, приїзд, відбувається емоційне напруження, піднесення і раптом емоційний спад – мати плаче.

У тексті темпоральність відтворюється такою граматичною категорією, як «*imparfait*», що виражає незакінчену в минулому дію, початок і кінець якої не зазначено, та виражає паралельні, одночасні дії (Крючкова та ін., 2005: 197). Залучивши цю граматичну категорію часу, французькі автори складають стилістичні фігури тексту для передачі розумової діяльності або викладу послідовної дії, в розповіді про події, що трапилися. У процесі сприйняття тексту виникає відчуття подорожі, неспішності та навіть деякого очікування. Час нібито призупинився, він плине неспішно, немов в'язка рідина, іноді кружляє, звідси і плутанина послідовності. Авторка постійно повертається у спогадах назад, логічно доповнюючи послідовність розвитку тексту. Все сплуталося.

Внаслідок перекладу українською мовою відбувається лексична і граматична трансформація тексту, минулий час передається теперішнім або майбутнім часом із зазначенням модальності. Змінюється стилістичний колір українського перекладу, і твір стає більш динамічним, більш напруженим. «*La Chine m'avait rendue très prétentieuse*» (Нотомб, 2003) / «*Китай зробив мене дуже претензійною*» (Нотомб, 2003).

Текст роману складається з різних компонентів, які як пазли входять до концептів «відчуття», «емоція», «жорстокості», «безнадії», «мрії», «війни» та створюють образи «чоловіків», «жінок», «дітей», «країни», «запозичення», поєднуються між собою та становлять образність і загалом відтворюють цілісність тексту.

Отже, концептосфера тексту складається з таких категорій: «образу», «пам'яті», «темпоральності», «голосу автора», «просторовості», «модальності» із залученням семантичної категорії. Стрижнем роману є контраст / протиставлення, які вводяться антонімічними парами. Головною особливістю роману є метафоричність. Образність створює піднесеність, поетичність тексту і відбиває національний колорит мови.

Зі свого боку, граматично-стилістичні категорії становлять модальність тексту, відтворюють темпоральність тексту із зазначенням просторових і часових координат.

Висновки. Проведений аналіз свідчить про те, що текст складається з текстових компонентів, які створюють образність і концептуальний простір роману.

Особливість взаємозв'язку стилістичних засобів і когнітивного простору роману полягає у виявленні та дослідженні емоційного образу у ракурсі сприйняття, відчуття світу автором.

Емоційний образ роману виявлено та досліджено скрізь призму авторського відтворення сприйняття, відчуття світу. Зауважимо, що дослідження стилістичних засобів створення образу відтворює культурологічну ментальність народу, що необхідно врахувати у перекладі метафоричних засобів творення образів (метафор, запозичень). Під час перекладу емоційний аспект відтворюється шляхом лексичної та синтаксичної трансформації тексту.

Перспективи подальшого дослідження у цьому напрямі полягають у визначенні та переосмисленні текстових компонентів, які складаються з лексично-семантичних і синтаксично-стилістич-

них особливостей, для розкриття парадигми тексту. Звідси, парадигма тексту досягається шляхом дослідження семантико-когнітивного аспекту та виокремлення особливостей взаємозв'язку стилістичних засобів твору.

Припускаємо, що дослідження семантико-когнітивного аспекту буде й надалі перспективним. Перекладацький аналіз надалі ґрунтуватиметься на вивченні стилістичних засобів створення образу у когнітивному просторі з метою розкриття їхніх лексико-стилістичних особливостей. Практичне значення полягає у дослідженні гармонійного поєднання поетичних засобів творення образності твору. Матеріал можливо використовувати на лекціях і практичних заняттях курсу стилістики, лексичної семантики французької мови та курсу зарубіжної літератури.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Аксенова О.А. Предлоги французского языка и их употребление. Les preposition et leur emploi. Москва : КДУ, 2008. 84 с.
2. Кочерган М.П. Вступ до мовознавства. Київ : Видавничий центр «Альма Матер», 2006. 367 с.
3. Крючкова Г.Г., Мамотенко М.П., Хлопук В.С., Вєводська В.С. Français accéléré. Прискорений курс французької мови. Київ : «А. С. К.», 2005. 383 с.
4. Савчук Р.І. Особливості побудови концептуального мегапростору художньої прози Ф. Саган. *Наукові записки Чернівецького університету*. 2009. № 484. С. 66–69 URL: (дата звернення 02.11.2020).
5. Савчук Р.І. Теорія художнього нарративу в контексті когнітивно-семіотичної інтерпретації французького прозового тексту. *Issue*. 2017. № 124, т. 34. С. 65–135. URL: http://rep.knlu.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/787878787/249/%20%20%20%20%20_%20%20%20%20%20%20%20%20%20%20_%20%20%20%20%20%20%20.pdf?sequence=1 (дата звернення 28.10.2020).
6. Томенюк О. Когнітивний підхід до аналізу мовних явищ. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2015. № 11. С. 141–146 URL: <http://dsru.edu.ua/hsci/wp-content/uploads/2017/12/011-21.pdf> (дата звернення 15.11.2020).
7. Удовиченко Г.М. Місце когнітивної лінгвістики в сучасному мовознавстві. *Наукові праці Чорноморського державного університету імені Петра Могили комплексу «Києво-Могилянська академія». Сер. Філологія. Мовознавство*. 2014. № 209. Т. 221. С. 103–106.
8. English-French thesaurus dictionary URL: <https://www.collinsdictionary.com/dictionary/english-french> (дата звернення 18.11.2020).
9. Фесенко В.І. Новітня французька література. Київ : Вид. центр КНЛУ, 2015. 273 с.
10. Чубай В.І. Синтаксичні зв'язки фрази та засоби вираження синтаксичних відношень. *Science review*. 2018. № 2 (9), т. 7. С. 14–20.

ДЖЕРЕЛА ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ

1. Nothomb, Amélie. Le sabotage amoureux. Éditions Albin Michel S.A. Paris, 2003. 144 p. URL: <https://nemaloknig.com/book-122295.html> (дата звернення 29.02.2020).
2. Нотомб, Амелі Саботаж кохання / переклад з франц. Л. Федорової. Пор-Рояль, 2003. 144 с. URL: <https://ekniga.org/dokumentalnaya-literatura/biografii-i-memuary/17240-sabotazh-kohannya.html> (дата звернення 29.02.2020).

REFERENCES

1. Aksenova O.A. Predlogi francuzskogo jazyka y ih upotreblenie. Les preposition et leur emploi. [The preposition and their employer]. Moskva: KDU, 2008. 84 p [in Russian].
2. Kocherghan. M.P. Vstup do movoznavstva. [Introduction to linguistics]. Kyjiv: Vydavnychy centr "Aljma Mater", 2006. 367 p. [in Ukrainian].
3. Krjuchkova H.H.. Mamotenko M.P., Khlopuk V.S., Vjevodska V.S. Français accéléré. Priskoreniy kurs frantsuzkoyi movi. [Accelerated French language course]. Kyjiv. "A. S. K.", 2005. 383 p. [in Ukrainian].
4. Savchuk R.I. Osoblyvosti pobudovy konceptualjnogho meghaprostoru khudozhnjoji prozy F. Sagan. [Features of the construction of the conceptual megaspace of fiction by F. Sagan]. Naukovi zapysky Cherniveckjogho universytetu. Vypusk, 2009. № 484. pp. 66–69. URL: http://rep.knlu.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/787878787/249/%20%20%20%20%20_%20%20%20%20%20%20%20%20%20%20_%20%20%20%20%20%20%20.pdf?sequence=1 (дата звернення 28.10.2020). [in Ukrainian].

5. Savchuk R.I. Teorija khudozhnjogho naratyvu v konteksti koghnityvno-semiotychnoji interpretaciji francuzjkogho prozovogho tekstu. [Theory of artistic narrative in the context of cognitive-semiotic interpretation of French prose text]. Issue, 2017. № 124, т. 34. pp. 65–135. URL: https://seanewdim.com/uploads/3/4/5/1/34511564/r_i_savchuk_the_theory_of_a_literary_narrative_through_the_french_fictional_text_cognitive_and_semiotic_interpretation.pdf. Data dostupu 28.10.2020. [in Ukrainian].
6. Tomenjuk O. Koghnityvnyj pidkhid do analizu movnykh javyshh. [Cognitive approach to the analysis of language phenomena]. Aktualjni pytannja ghumanitarnykh nauk. 2015. № 11. pp. 141–146. URL: <http://dspu.edu.ua/hsci/wp-content/uploads/2017/12/011-21.pdf>. Data dostupu 15.11.2020. [in Ukrainian].
7. Udovychenko H.M. Misce koghnityvnoji linghivistyky v suchasnomu movoznavstvi. [The place of cognitive linguistics in modern linguistics]. Naukovi praci Chornomorsjkogho derzhavnogho universytetu imeni Petra Moghyly kompleksu “Kyjevo-Moghyljansjka akademija”. Ser. Filologhija. Movoznavstvo, 2014. № 209, т. 221. pp. 103–106. [in Ukrainian].
8. English-French thesaurus dictionary URL: <https://www.collinsdictionary.com/dictionary/english-french> Data dostupu 18.11.2020.
9. Fesenko, V.I. Novitnja francuzjka literatura. [The latest French literature]. Kyjiv: Vyd. centr KNLU, 2015. 273 p. [in Ukrainian].
10. Chubaj V.I. Syntaksychni zv’jazky frazy ta zasoby vyrazhennja syntaksychnykh vidnoshenj. [Syntactic phrases and means of expressing syntactic relations]. Science review. 2018. № 2 (9), т. 7. pp. 14–20. [in Ukrainian].

SOURCES OF ILLUSTRATIVE MATERIAL

1. Nothomb, Amélie Le. sabotage amoureux [Sabotage of love]. Éditions Albin Michel S.A. Paris, 2003. 144 p. URL: <https://nemaloknig.com/book-122295.html>. Data dostupu 29.02.2020. [in French].
2. Notomb, Ameli Sabotage kohannja. [Sabotage of love]. Éditions Albin Michel S.A. : Paris, 2003. 144 p. Pereklad z francuzjkoho Fedorovoho. URL: <https://ekniga.org/dokumentalnaya-literatura/biografii-i-memuary/17240-sabotazh-kohannya.html> Data dostupu 02.02.2020. [in Ukrainian].